

واقعیت مجازی هست واقعیت، مجازی نیست

گسترش فضای واقعیت مجازی مقوله‌ای است که به سرعت وارد زندگی و متن اصلی زندگی انسان می‌شود و چنان مورد توجه است که می‌تواند همه ارکان زندگی انسان را در بر بگیرد. دیری نمی‌پاید که فضای اصلی زندگی خود را در واقعیت مجازی ببینیم و چنان مشغول زندگی و گشت‌وگذار در آن فضا بشویم که امروز در زندگی واقعی مشغولیم. این ادعا یک آرزو یا تخیل زائیده ذهن نیست، بلکه نوعی پیش‌بینی از ابزارها و فناوری‌هایی است که پا به زندگی انسان گذاشته‌اند و عالمی مجازی را به وجود می‌آورند که فقط بازی‌کننده‌ها در آن بازی نمی‌کنند، بلکه عموم انسان‌ها در آن زندگی می‌کنند.

واقعیت مجازی مانند عینک سه‌بعدی شهربازی، فضایی را به وجود می‌آورد که امکان دیدار افراد در یک محیط شخصی یا اجاره‌ای با طراحی موردنظر به راحتی میسر می‌شود. مانند یک مهمانی واقعی، با این تفاوت که محدودیت‌های خیلی کمتری دارند. افراد می‌توانند از هر نقطه دنیا در یک محیط دلخواه با لباس و چهره و ویژگی‌های شخصیتی دلخواه حضور یابند و ارتباط بگیرند. بهزودی برنامه‌های مترجم زبان نیز به فضای واقعیت مجازی اضافه خواهند شد و شما هیچ محدودیتی برای ارتباط با مردم دنیا، با هر زبان و گویش، نخواهید داشت. این مترجم می‌تواند هم‌زمان زبان‌های گوناگون را به هم ترجمه کند. صحبت کردن با یک چینی، اسپانیایی یا فرانسوی در محیطی دوستانه و بدون یادگیری زبان خارجی دیگر آرزو نخواهد بود.

فارغ از شبیه‌سازی محیط مجازی، سازندگان و توسعه‌دهندگان این فناوری به ابعاد گوناگون زندگی انسان در محیط مجازی فکر کرده و به طراحی آن پرداخته‌اند. مکان‌های مهم دنیا اعم از گردشگری، مذهبی و طبیعی شبیه‌سازی شده‌اند و شهرهای مهم دنیا به متاورس می‌پیوندند. به این صورت که محیط‌های شهری آن‌ها با توسعه بیشتر شبیه‌سازی می‌شوند. امکان خرید و فروش زمین‌های شهری و کافه‌ها، مغازه‌ها و رستوران‌ها به وجود آمده و ورود خریداران، ارزش بازاری بزرگی

را به متاورس بخشیده است. هویت جدید انسان این امکان را به او می‌دهد که خود واقعی‌اش نباشد و شخصیت مطلوب و مورد علاقه خود را به جای خود جا بزند.

آیا این اتفاقات محقق می‌شوند؟ تصور این فضا شاید امروز کمی دشوار به نظر برسد، اما با کمی تحقیق می‌بینیم که تحقق زندگی مجازی برای انسان شروع شده است و زیرساخت‌های توسعه آن‌ها به سرعت در حال کامل شدن هستند. اینترنت نسل جدید ۵ جی شروع انقلابی دیگر در عرصه زندگی انسان است؛ زندگی‌ای که بر محور مجاز بنا شده است. شاید اگر حال و روز بازیکن‌های اطراف خود را بنگریم می‌توانیم جلوه‌ای از زندگی آینده را تصور کنیم. این فضا بسیاری از امورات زندگی امروز ما را حذف و ارزش‌های جدیدی خلق می‌کند.

احتمالاً شما برای مسافرت رفتن نیاز به صرف هزینه‌های گزاف نخواهید داشت چرا که در هر لحظه می‌توانید به هر محیطی در واقعیت مجازی دسترسی پیدا کنید. نیاز به تجمعات زندگی مادی امروز به شدت کاهش می‌یابد، چرا که انسان هویت جدیدی پیدا خواهد کرد و مدل زندگی او متفاوت خواهد شد. نیاز به حمل و نقل‌ها کاهش می‌یابد و مرزهای جغرافیایی، حکومتی و نژادی بی‌معنا می‌شوند. چالش‌ها برای ورود به این فضا زیادند و واکاوی ابعاد گوناگون آن با تأمل بیشتری باید صورت گیرد، اما یادمان نرود که فناوری زودتر از انسان در زمان سفر می‌کند و در آینده منتظر ما ایستاده است. برای پیش‌بینی رفتار آن باید به نشانه‌های امروز بیشتر بیندیشیم و دقت کنیم.

هر فناوری هم‌زمان که می‌تواند فایده‌هایی داشته باشد، می‌تواند مضر هم باشد. همان‌طور که از مزایای آن باید استفاده کرد، برای مقابله با آسیب‌های آن هم باید چاره اندیشید. این دغدغه‌ای جدی در برابر همه پیشرفت‌های فناورانه در دنیا است که آیا باید در مقابل این

پیشرفت‌ها تسلیم محض باشیم و هر چه را که آن‌ها برای ما رقم می‌زنند بدون حدود مرز بپذیریم؟ خیلی مهم است که فراموش نکنیم، این تلاش‌ها برای بهتر شدن زندگی انسان است. ما در زندگی به دنبال سعادت می‌گردیم. واقعیت مجازی و مجازی‌شدن افراترپی زندگی انسان‌ها و غرق شدن انسان در این فضا ممکن است اثراتی داشته باشد که نه تنها ما را به سعادت نمی‌رساند، بلکه از آن دور می‌کند. اینجا همان قسمتی است که نباید چشم و گوش بسته تسلیم شویم و فناوری باید در خدمت سعادت انسان باشد، نه انسان در خدمت فناوری.

دور شدن از واقعیت‌های زندگی و محدود شدن در دنیای غیر واقعی می‌تواند انسان‌هایی بار بیاورد که در برابر زندگی‌شان کاملاً دست‌وپا بسته هستند و برای زندگی واقعی و پیش روی خودشان آماده نیستند. تلاش برایشان بی‌معناست، چون با کوچک‌ترین هزینه و تلاشی در دنیای مجازی به پیروزی رسیده‌اند، در صورتی که واقعیت زندگی چیز دیگری است. بدون تلاش موفقیتی حاصل نمی‌شود.

در گران‌بهای زمان با جذابیت‌های بی‌انتهای این فضا از بین می‌رود. ساعت‌های بدون حدود مرز از عمر و زندگی‌مان صرف آن می‌شود؛ صرف دنیایی که هر چقدر هم واقعی جلوه کند، اما مجازی است!

دنیای مجازی پیش روی ما پر از فرصت است و خطر. فرصت‌ها و خطرات آن را بشناسیم و برای هر دوی آن‌ها خودمان را آماده کنیم. بدانیم چه موقعیت‌ها و چه امکاناتی برای موفقیت و پیشرفت ما فراهم می‌کند و برای آن برنامه داشته باشیم و از آن استفاده کنیم. مثلاً بدانیم این واقعیت مجازی ممکن است چه اثراتی برجا بگذارد و از آن‌ها بهره ببریم. صد البته بدانیم چه خطراتی خواهد داشت و نه تنها باعث موفقیت نمی‌شود، بلکه از سعادت و پیشرفت انسان هم جلوگیری می‌کند.